RadioMedia

Lausunto 16.11.2022

Liikenne- ja viestintävaliokunnalle

84/2022 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja direktiivin asetukseksi mediapalvelujen yhteisestä kehyksestä sisämarkkinoilla (eurooppalainen medianvapaussäädös) ja direktiivin 2010/13/EU muuttamisesta

RadioMedia kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto liikenne- ja viestintävaliokunnalle valtioneuvoston U-kirjelmästä eduskunnalle komission ehdotuksesta eurooppalaiseksi mediavapaussäädökseksi ja direktiivin 2010/13/EU muuttamisesta (”U-kirje”). RadioMedia toteaa kunnioittaen seuraavaa:

- Sananvapauden ja tiedonvälityksen vapauden tila on Suomessa erittäin hyvä, huolimatta media-alan suhteellisen kevyestä sääntelystä tai ehkä pikemminkin juuri sääntelyn keveyden ansiosta. U-kirjelmässä kuvattu varauksellinen suhtautuminen asetusehdotukseen on RadioMedian käsityksen mukaan oikea. Suomen tulisi pyrkiä vähintäänkin minimoimaan uuden sääntelyn kielteisiä vaikutuksia kotimaisen media-alan oikeudelliseen toimintaympäristöön.

- Suomessa ei ole tarvetta eurooppalaiselle medianvapaussäädökselle. Suomen mediasääntely perustuu vahvasti itsesääntelyyn. Säädösehdotuksen mediapalveluiden tarjoajille mukanaan tuomat uudet velvollisuudet ja niiden aiheuttama hallinnollinen taakka kustannuksineen heikentäisivät osaltaan kotimaisen median toimintaedellytyksiä. RadioMedian huolena on, että tiedonvälityksen vapaus heikkenee Suomessa. U-kirjettä tulisi muuttaa seuraavasti sivulla 18, toinen uusi kappale (muutos merkitty vahvennettuna, yliviivattuna ja alleviivattuna: *”Valtioneuvosto pitää kuitenkin tärkeänä, että ehdotettavien säännösten mukanaan tuomien uusien velvollisuuksien hallinnollinen taakka kansallisille viranomaisille ja mediapalveluiden tarjoajille jää* ***~~kohtuulliseksi~~ vähäiseksi****.”*

- Konsolidaatio tukee Suomessa median moniarvoisuutta. Taloudellisesti vahvempi ja vakavaraisempi mediayritys takaa toimitukselliselle työlle vapauden ja riippumattomuuden. Yleinen kilpailuoikeus on riittävä väline valvomaan mediamarkkinoiden keskittymistä. Yleistä kilpailuoikeutta tiukemmat esteet konsolidaatiokehitykselle saattaisivat Suomessa ennemminkin kaventaa kuin lisätä sisällön moniarvoisuutta. U-kirjettä tulisi täydentää seuraavasti sivulla 19, ensimmäinen uusi kappale (lisäys merkitty vahvennettuna ja alleviivattuna): ”*Valtioneuvosto suhtautuu* ***erityisellä*** *varauksella mediamarkkinoiden keskittymisen valvontaa koskeviin säädösehdotuksiin.”* U-kirjettä tulisi täydentää seuraavasti sivulla 19, ensimmäinen uusi kappale (lisäys merkitty vahvennettuna ja alleviivattuna): ***Yleistä kilpailuoikeutta tiukemmat esteet konsolidaatiokehitykselle saattaisivat Suomessa ennemminkin kaventaa kuin lisätä sisällön moniarvoisuutta.***

- RadioMedia kannattaa ehdotettua suurten verkkoalustojen sääntelyä. Mediapalveluiden tarjoajien sisältöjen aseman parantaminen on hyvin tärkeää.

- Tiedotusvälineiden tulisi jäädä EU:n uuden mediapalvelulautakunnan ja vastaavan kansallisen viranomaisen toimivallan ulkopuolelle. U-kirjettä tulisi täydentää seuraavasti sivulla 18, neljäs uusi kappale (lisäys merkitty vahvennettuna ja alleviivattuna): *"Valtioneuvosto pitää tärkeänä, että neuvottelujen aikana täsmennettäisiin, että **yksityisesti ja julkisesti omistettujen tiedotusvälineiden** toimituksellisen sisällön arvioinnin ei tule kuulua viranomaisen toimivaltaan."*

- Säädösehdotuksen oikeusperustaan, sisämarkkinoiden tehostamisperusteeseen, tulisi suhtautua kriittisesti, sillä media-alan sisämarkkinat toimivat tasapainoisen tehokkaasti. Sisämarkkinoihin liittyvää media-alan sääntelytarvetta on vaikea tunnistaa media-alan, tiedonvälityksen vapauden tai yleisön näkökulmasta. U-kirjettä tulisi täydentää seuraavasti sivulla 18, ensimmäinen uusi kappale (lisäys merkitty vahvennettuna ja alleviivattuna): "**Valtioneuvosto suhtautuu sisämarkkinoiden tehostamis-perusteeseen varauksella**."

- Avoimuuden ja puolueettomuuden periaatteiden tulisi soveltua julkisen palvelun median johdon valinta- ja irtisanomisprosessien lisäksi näiden prosessien riippumattomaan valvontaan. Yksityisesti omistetun eurooppalaisen median toimintaedellytysten turvaamiseksi on tärkeää varmistaa, että eurooppalainen medianvapaussäädös ei vaikuta EU:n valtiontukisääntelyyn eikä sen soveltamiseen Euroopan komissiossa. U-kirjettä tulisi täydentää seuraavasti sivulla 18, viides uusi kappale (lisäys merkitty vahvennettuna ja alleviivattuna): "*Valtioneuvosto suhtautuu myönteisesti avoimuuden ja puolueettomuuden periaatteisiin valinta- ja irtisanomisprosesseissa **sekä näiden prosessien riippumattomaan valvontaan**.*"

- Tarkempien perustelujen osalta RadioMedia yhtyy Medialiiton lausuntoon.

RadioMedia ry

Stefan Möller
toimitusjohtaja

Anna Paimela
johtava asiantuntija

RadioMedia ry on kaupallisen radiotoimialan kattojärjestö, jonka tehtävänä on edistää kaupallisen radiotoiminnan harjoittamista ja tukea alan kehitystä Suomessa. Liitto edustaa sekä paikallisia että valtakunnallisia radiotoimijoita Suomessa.

Lisätietoja: Anna Paimela, anna.paimela@radiomedia.fi, +358 40 1648626.